

Prevenció de l'assetjament sexual al transport públic

Context

Llei 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes

Article 18

Obliga les administracions a aprovar un **protocol de prevenció de l'assetjament per raó de sexe**.

Articles 53 i 55

Determinen les obligacions de les administracions públiques de Catalunya, entre les quals hi ha:

- Organitzar **formació en perspectiva de gènere** per al personal tècnic i polític que treballa en planificació urbanística, mobilitat i habitatge.
- Fer una planificació de l'urbanisme, l'habitatge i la mobilitat basada en **estadístiques segregades per sexe**.
- Incloure la **perspectiva de gènere** en les **enquestes** i l'**anàlisi de la seguretat en espais públics**.
- Elaborar **estudis d'impacte de gènere** i preveure **mesures correctores** en actuacions urbanístiques, d'habitatge o de mobilitat.
- Implementar mesures que garanteixin la visibilitat, una il·luminació correcta i l'alternativa de recorreguts per **reduir la percepció d'inseguretat en els espais públics**.

Pla de mesures
contra
l'assetjament
sexual al
transport públic
2025

Pla estratègic de
mobilitat i
gènere 2028

Aprovat pel Govern el juliol de 2022

Objectiu Garantir la seguretat de les dones, nenes i col·lectius LGTBI en el transport públic i **dissenyar una estratègia i mesures sensibles al gènere interseccional** per garantir la llibertat de moviment i accés al transport de totes les **persones sense discriminació per raó de sexe**.

Pla contra l'assetjament sexual al transport públic 2025

Conveni 2019

ATM	Àrea de Barcelona Autoritat del Transport Metropolità
ATM	Àrea de Girona Autoritat Territorial de la Mobilitat
ATM	Camp de Tarragona Autoritat Territorial de la Mobilitat
ATM	Àrea de Lleida Autoritat Territorial de la Mobilitat

Institut català de les dones

1a fase: Coneixement
Enquesta i diagnosi

2a fase: *Benchmarking*

3a fase: Pla de mesures

La redacció a través d'un **procés participatiu** entre administracions, empreses operadores, entitats feministes i LGTBI , sindicats i dones usuàries.

Enquesta sobre l'assetjament sexual al transport públic (EASTP) 2020

Enquesta sobre l'assetjament sexual al transport públic (EASTP) 2020

Objectiu: obtenir informació sobre les situacions d'assetjament sexual al transport públic

Àmbits de coneixement

- **Testimoniatge** i victimització directa per diverses situacions d'assetjament.
- **Opinió** sobre la freqüència, la gravetat i l'entorn on es produeix l'assetjament.
- **Valoració de la por.**
- Coneixement i valoració de les **mesures de prevenció seguretat.**

Mostra

6.224 entrevistes:
3.754 dones usuàries habituals,
1.451 dones usuàries esporàdiques
1.019 homes

Univers poblacional

Persones de **16 anys o més:**
dones usuàries habituals i esporàdiques o no usuàries del transport públic i homes

Àmbit territorial

Província de **Barcelona**

Període de realització

Tardor 2020

EASTP 2020: principals resultats

El **57 % de les usuàries habituals** del transport públic han patit algun tipus d'assetjament almenys una vegada en els darrers 2 anys.

64,3 % de les dones

91,6 % de les usuàries de 16 a 29 anys ha patit assetjament en el transport públic alguna vegada.

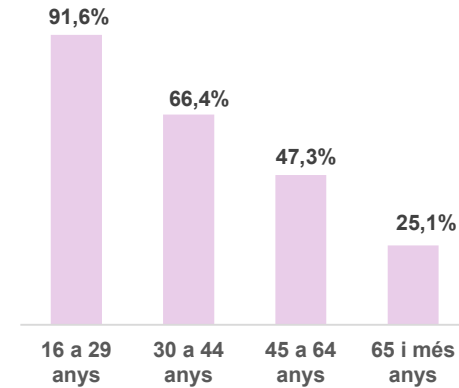

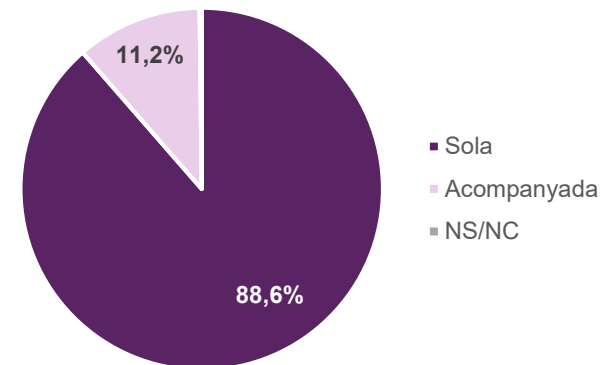

EASTP 2020: perfil víctimes i agressors

■ Com més joves, més victimitzades.

■ El 88,6 % de les dones que han viscut una situació d'assetjament viatjaven soles.

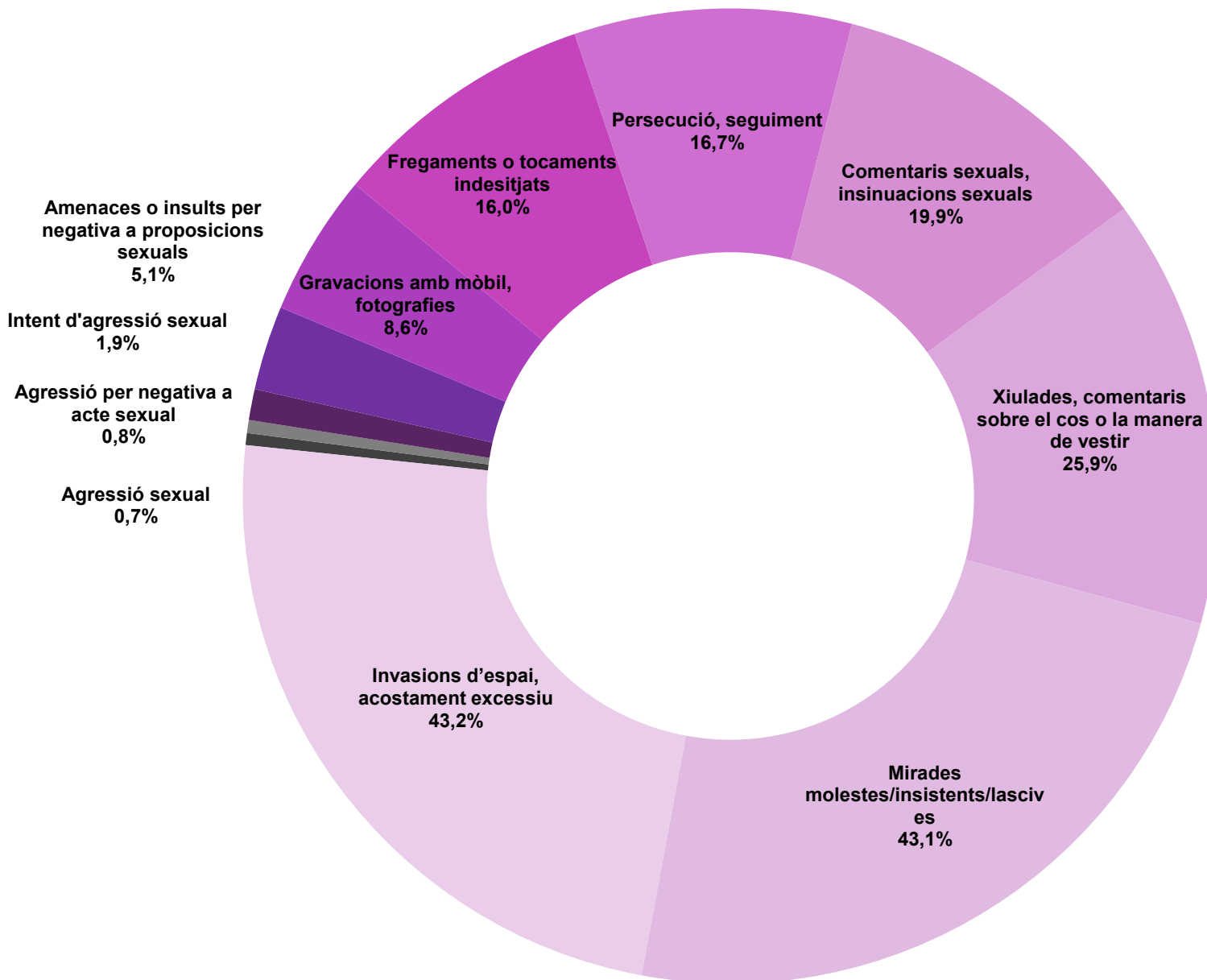

■ El perfil de l'agressor és el d'un home adult sol (en el 62,4 % dels casos), seguit del d'un home jove sol (12,5 %). En un 9,1 % dels casos els agressors van ser un grup de joves.

EASTP 2020: rol de víctima

Un **43,2 %** han patit com a mínim alguna vegada invasions d'espai o acostaments excessius i un **25,9 %** ha patit xiulades o comentaris sobre el cos o la forma de vestir.

Els fets més violents, com les agressions sexuals i els intents, són molt menys freqüents i han afectat un **3,4 %** de les usuàries.

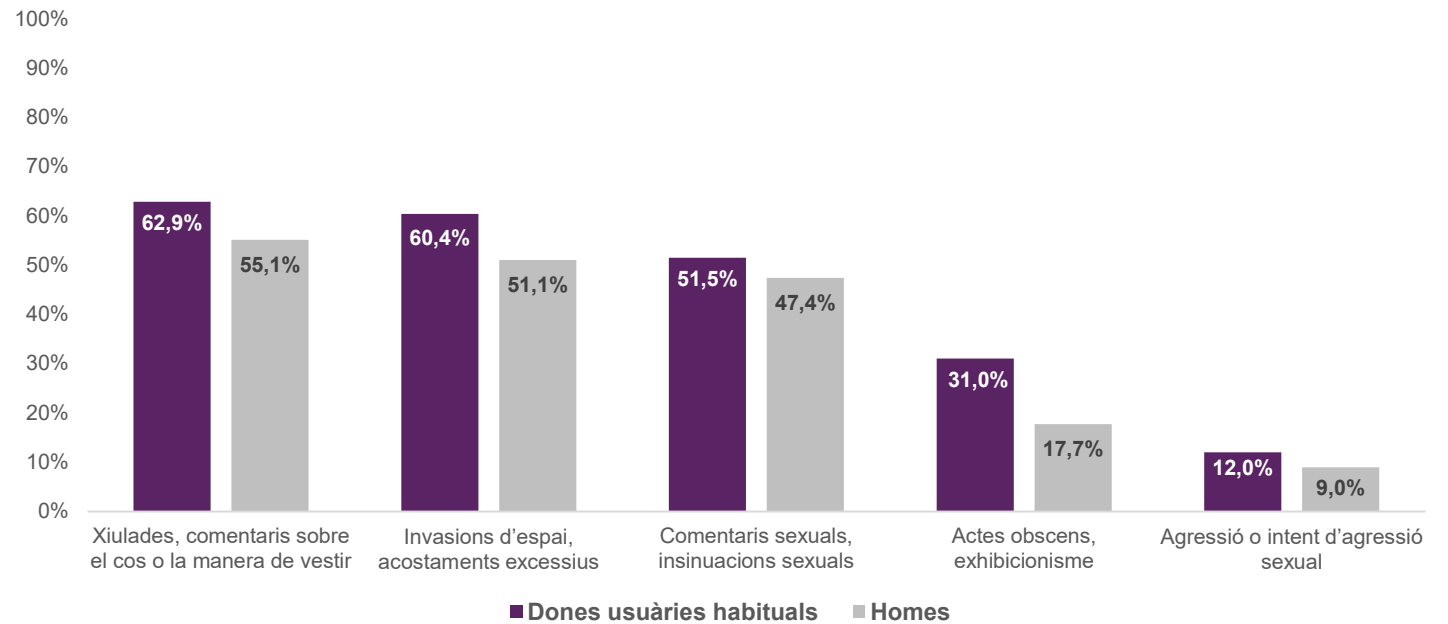

EASTP 2020: rol d'observador/a

Més del 70 % de les dones usuàries habituals del transport públic declaren que han presenciat algun tipus d'assetjament sexual **almenys una vegada en els darrers 2 anys.**

Entre els **homes** usuaris aquest percentatge és del 68,6 %. **Sempre menor al de de les dones usuàries habituals en tots els tipus d'assetjament.**

Un **12 % de les dones ha presenciat una agressió o un intent d'agressió sexual** al transport públic.

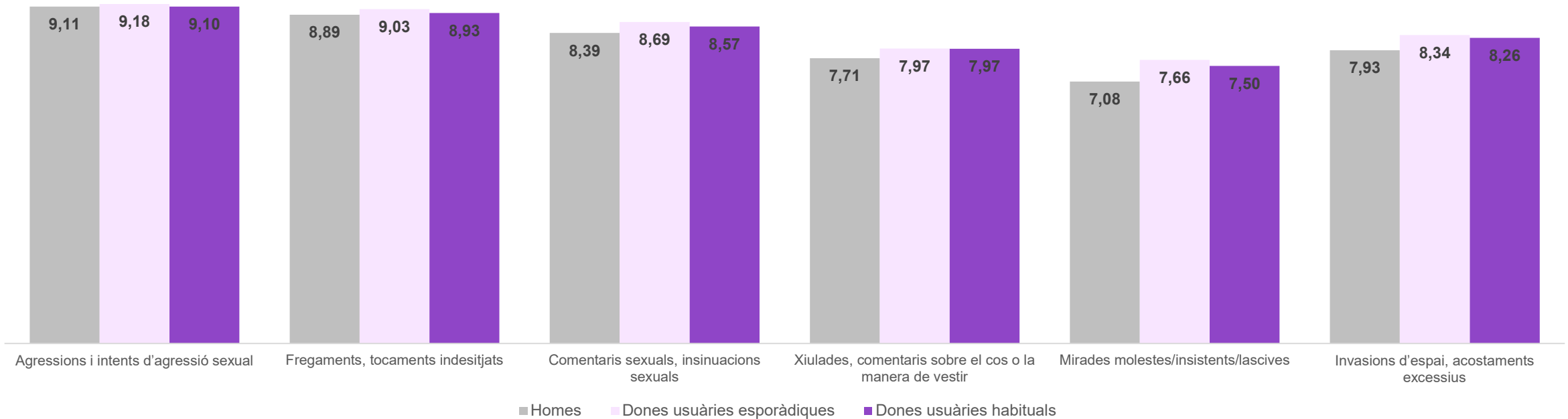

EASTP 2020: percepció de gravetat

Tots els tipus d'assetjament es consideren greus, des de les mirades lascives fins a les agressions i els intents d'agressió sexual.

Les dones atorguen més gravetat que els homes a les diferents situacions, si bé el nivell de gravetat relatat pels homes és elevat.

Puntuació de la gravetat

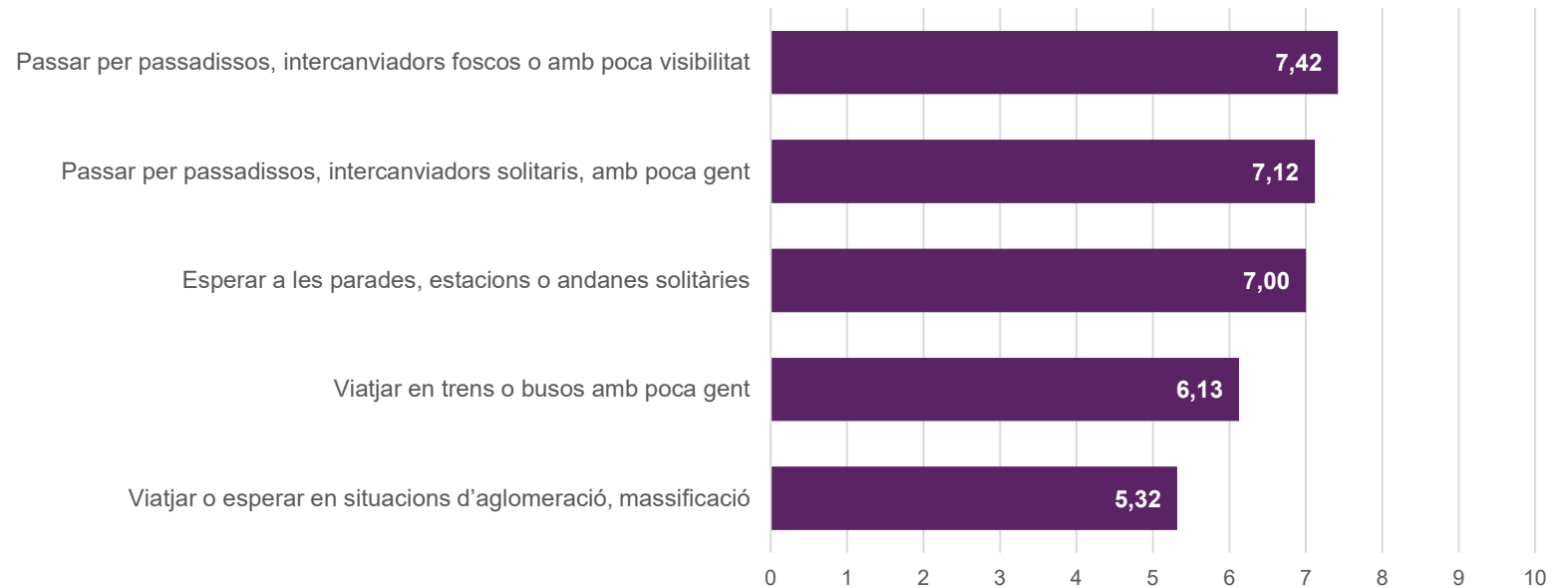

EASTP 2020: percepció del perill: la por

■ Els llocs amb **poca visibilitat i poca gent** són els que es perceben amb **més nivell de por**, especialment en aquells **punts d'intercanvi o passadissos**, però també en **andanes, parades o estacions**. Així doncs, el que fa més por, com és una agressió sexual, s'associa molt més a entorns solitaris, foscos o amb poca vigilància.

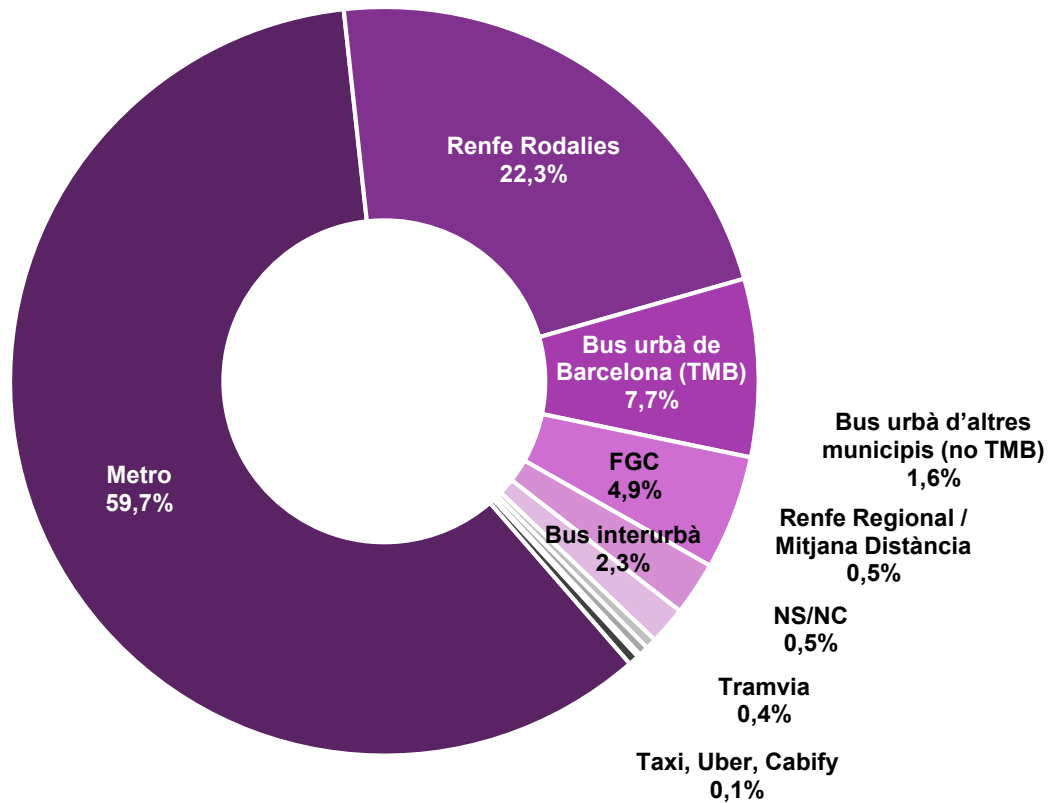
■ La **por** l'experimenten sobretot les usuàries que **habitualment es desplacen de nit o matinada** i també les que solen **fer desplaçaments interurbans**.

■ **Canvi d'hàbits de desplaçament per raó de la seguretat.**

EASTP 2020: on es produeixen les agressions

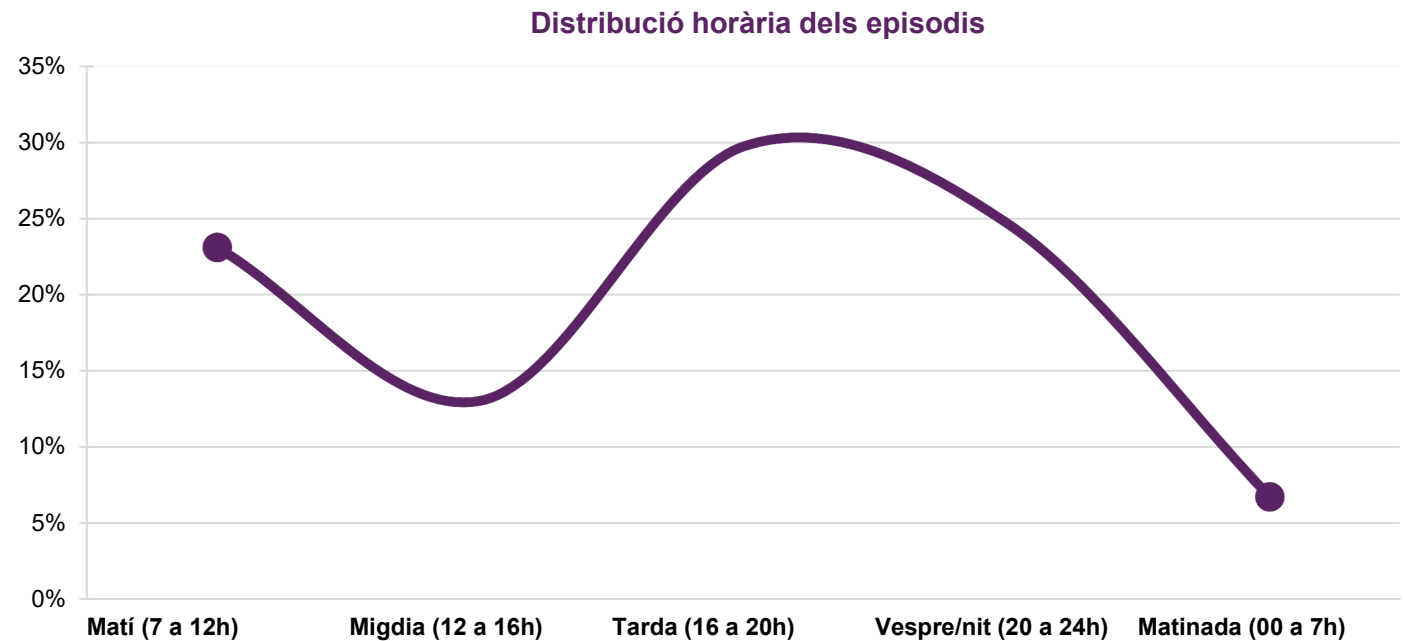
El **metro** és el mitjà de transport on s'han produït més situacions d'assetjament sexual en dones (pràcticament el 60 %), seguit de **Rodalies** (22,3 %).

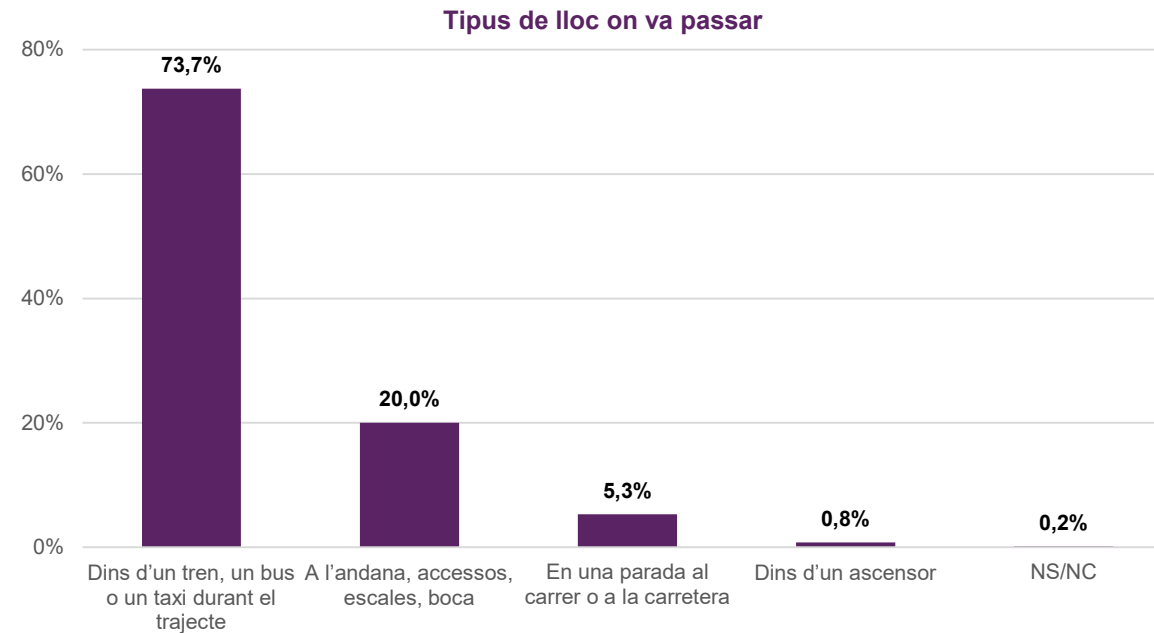
EASTP 2020: on es produeixen les agressions

■ Els assetjaments **tenen lloc principalment en horari de tarda i vespre (des de les 16 h fins a les 24 h)**. Tot i això, són presents a totes les franges horàries.

EASTP 2020: on es produeixen les agressions

El assetjament es donen **principalment dins dels vehicles** (73,7 %) i, **en menor mesura, en accessos i andanes**, (20 %) o **parades al carrer** (5,3 %).

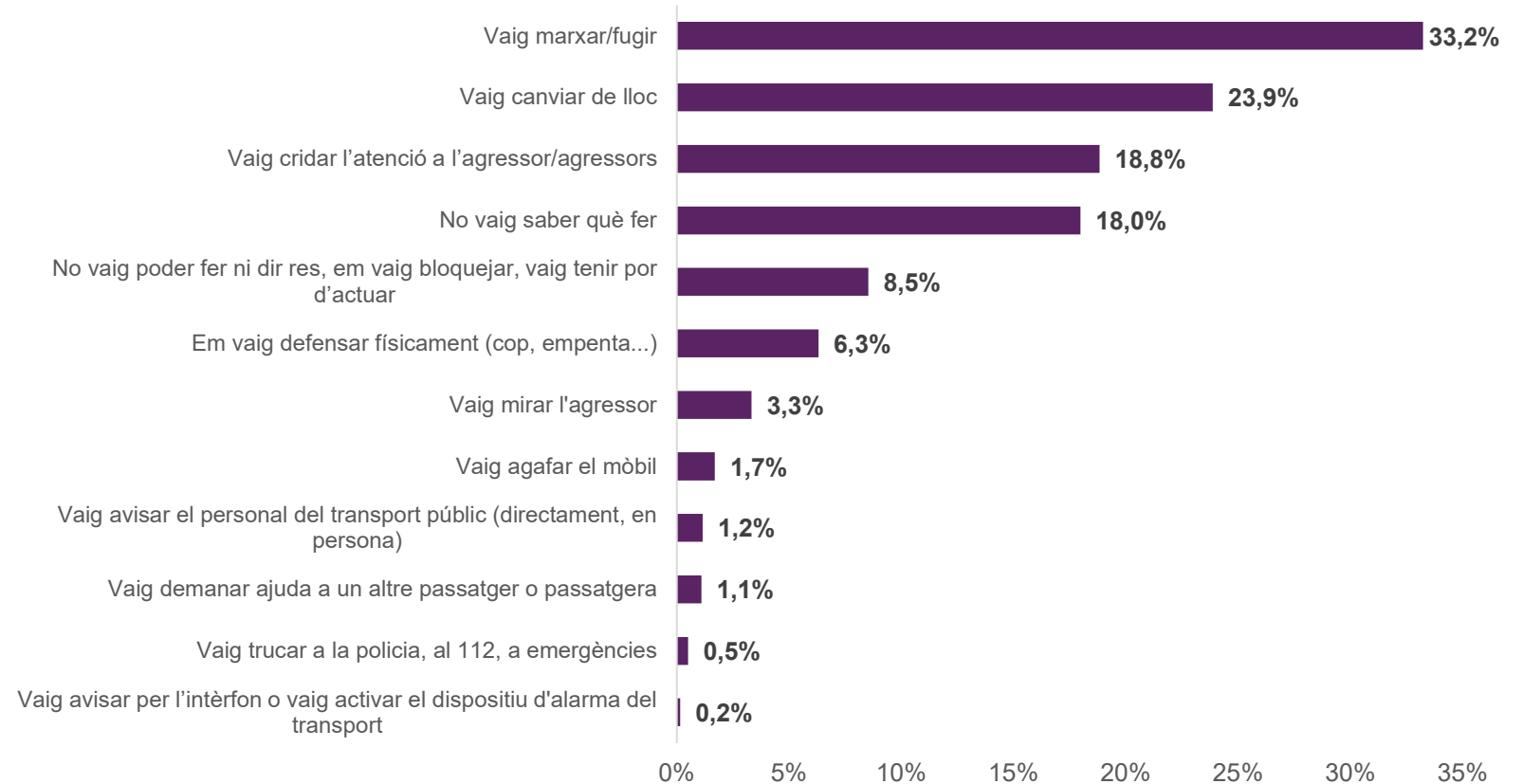

EASTP 2020: reaccions de les víctimes

La **principal reacció** de les dones que pateixen situacions d'assetjament és **fugir** (33,2 % dels casos) o **canviar de lloc** (23,9 %).

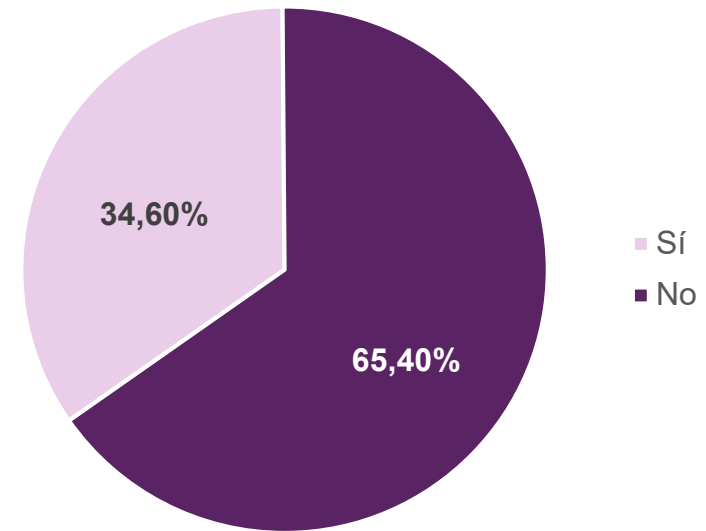
Un **3 %** de les dones van recórrer a **altres persones, cossos de seguretat o sistemes de comunicació**.

EASTP 2020: reaccions de les víctimes

■ Gairebé el **35 % de les víctimes no va parlar amb ningú del que havia passat**. Ni a la policia, ni als mateixos serveis de transport ni a familiars o amics

EASTP 2020: valoració de mesures

La **presència de personal de vigilància i les parades a demanda** són les mesures a què s'atorga una **valoració més alta**, per sobre del 8,5 punts de mitjana. Les campanyes *in situ* i les aplicacions mòbils són les mesures amb la valoració d'utilitat més baixa (7,36 i 7,64, respectivament).

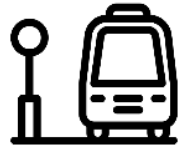
Benchmarking

Benchmarking internacional de mesures

Governança

Disseny i operacions
(infraestructures i vehicles)

Sistemes de prevenció i atenció

Eines tecnològiques i digitalització

Sensibilització i educació

Benchmarking internacional de mesures Casos destacats

Estratègia de Transport for London adreçada a les dones usuàries

Governança

- Polítiques i plans estratègics de l'Administració
- Clàusules d'igualtat als contractes públics
- Estructures de gestió
- Ampliació del coneixement i diagnosi de la situació
- Empoderament de les dones del sector
- Ampliació de la presència de les dones al sector

Action on Equality: TfL's commitments to 2020

Benchmarking internacional de mesures Casos destacats

Marquesines i parades d'autobús inclusives a Toronto

Disseny i
operacions

- Planificació amb criteris de gènere
- Integració del transport públic amb la resta de l'espai públic
- Infraestructures segures, accessibles i ben il·luminades
- Interior dels vehicles adaptat a les necessitats de les dones
- Serveis de transport específics per a dones
- Infraestructures reservades a dones

Benchmarking internacional de mesures Casos destacats

Operatiu de control i mòduls d'atenció amb perspectiva de gènere a Ciutat de Mèxic

Sistemes de
prevenció i
atenció

- Convenis amb les forces de seguretat
- Sistemes d'alarma i atenció
- Protocols específics d'actuació
- Suport a les víctimes

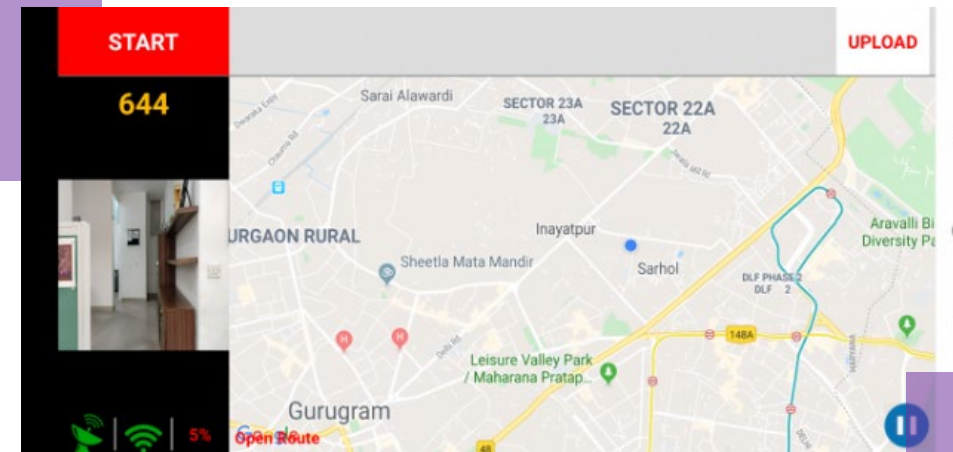
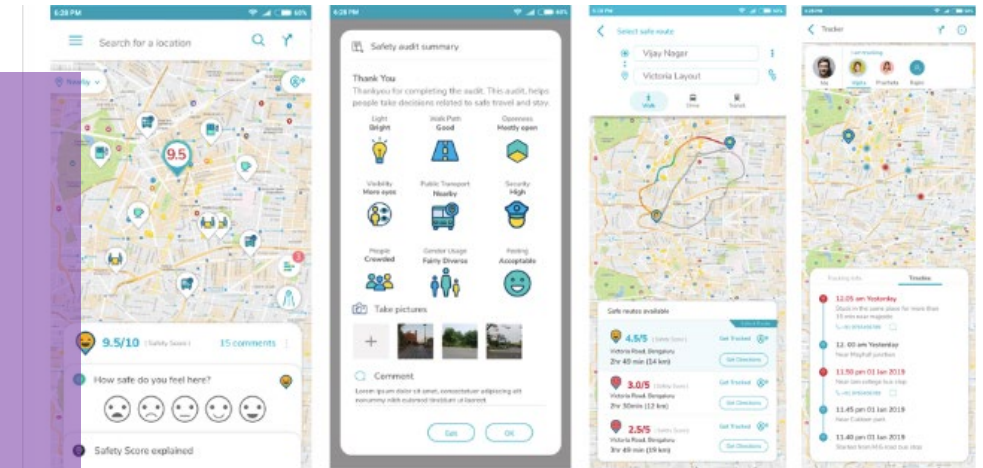
Benchmarking internacional de mesures Casos destacats

My Safetipin, Safetipin Nite i Safetipin Site

Eines
tecnològiques i
digitalització

- Pàgines web, aplicacions mòbils i fòrums col·lectius
- Digitalització de les agressions i dels punts crítics

Benchmarking internacional de mesures Casos destacats

Campanya de comunicació d'Île-de-France Mobilités

Sensibilització i
educació

- Formació del personal, l'Administració i la societat
- Campanyes de conscienciació
- Campanyes per animar a denunciar

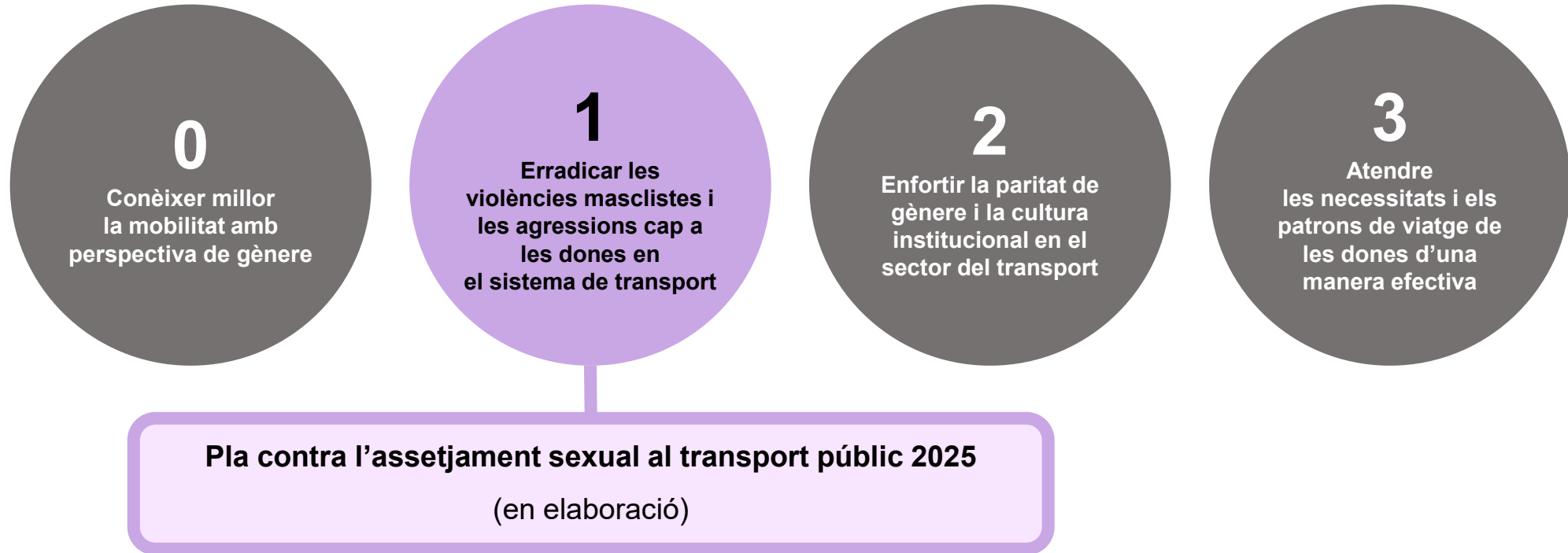
Pla estratègic de mobilitat i gènere

Mesures

Pla estratègic de mobilitat i gènere 2028

Eixos estratègics

Implementació de les mesures del Pla

Executat

- **Protocol d'actuació** en episodi d'assetjament en el transport públic
- [Guia per al disseny d'espais públics amb perspectiva de gènere interseccional](#)
- [Recomanacions per a una mobilitat en bicicleta i vehicles de mobilitat personal amb perspectiva de gènere a Catalunya](#)

Implementació de les mesures del Pla

En execució

- Projecte MMR d'**adquisició de càmeres** en els serveis de transport nocturn 1 milió d'euros 2023 (en fase de contractació).
- **Alerta contra l'incivisme** (botó del pànic) a tots els mitjans de transport (en fase de disseny).
- **Formació** a personal de les **empreses operadores** de transport i **campanya de comunicació** per a usuàries.*
- **Guia** de disseny de les àrees de descans sense servei en carretera des de la perspectiva de gènere interseccional.*
- **Guia** de mesures per **evitar** l'assetjament sexual a les **repartidores a domicili** i **Guies** de mesures per evitar l'assetjament sexual a les **conductores de camions i autobusos en àrees de descans** de les carreteres i d'aparcament d'autobusos (pendents de licitació).*
- **Parades a demanda autobusos nocturns** i anàlisi de **punts foscos** de la xarxa.*
- Creació d'una **bústia específica** per a denúncies (en elaboració)

* Mesures que s'implementen el 2023 amb dotació de 150.000 euros del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

**Generalitat
de Catalunya**

**Per la igualtat,
sempre endavant**

